

Giòng Nước Ngược – Tập 3

Trong tập này có tất cả 9 bài thơ của thi sĩ Tú Mỡ

Tập III (1945)

Giòng nước ngược – Tập III của Tú Mỡ, do Trương Xuân Miến trông nom về ấn loát, ngoài những cuốn giấy thường, có in thêm 100 cuốn giấy bản đặc biệt: 50 bản ghi chữ HTH 1 đến HTH 50, và 50 bản ghi chữ MD 51 đến MD 100; 17 cuốn in trên giấy quý chia ra như sau này: Giấy dó lụa sông Thao 2 bản ghi chữ TVR-TM, 2 bản ghi chữ TTB-TTL, 1 bản ghi chữ NTL, đánh số từ I đến V, riêng về 5 bản này, mỗi bản có một bức họa tác giả, do họa sĩ Nguyễn Tường Lân tự tay vẽ. In trên giấy trắng quý: 2 bản đóng bìa da ghi chữ GNN-NXBMD và 10 bản ghi chữ NXT-TNV-NXP-KH-TL-NKH-TXM-TTO-PPH-NTL đánh số VI đến XVII. Những cuốn sách quý đều mang chữ ký của tác giả.

Họa sĩ Nguyễn Tường Lân trình bày, Nhà xuất bản Minh Đức 34 Phố Mới Hà-Nội, in ngày 30-IX-1945 xong ngày 20-X-1945 ở nhà in Ngày nay đường Quan Thánh.

Mục Lục:

1. Dân ngu phú
2. Đóng thuế thân
3. Mừng ông Hàn La và ông Cửu Bổng
4. Ông Táo xin miễn châu
5. Phu kéo xe
6. Tàu bay bảo hộ
7. Tượng lo

Dân ngu phú

Nghĩ đến thôn dân

Ngán thay hủ tục!

Ròi tỵ trong xương

Rột từ trên óc

Việc làng nát tựa tương dầm

Trí dân tối như hũ bọc

Dưới, đàn em một lũ ngu dân

Trên, kẻ cả những phường ô trọc

Quốc hồn, quốc túy, khuê khuê giữ mớ lễ nghi quèn

Thói tục, thường lễ, nhất nhất theo pho hương mốt

*Đường sinh sống, chẳng lo bề chính đốn, quả kiếp chân bùn tay lấm, vất vả
lâm than*

*Cách ở ăn, không biết phép vệ sinh, tấm thân lạng đen khổ cao, lời thôi nhem
nhuốc*

Cơm khoai, gạo hẩm, bữa thường ăn khô, ăn kham

Vách đất, nhà tranh, kiếp tội ở chui, ở rúc

Cám cảnh anh nhiều, chị xã, luộm thuộm đầu bù tóc rối, dâm rụi dâm xo

Thương tình cái dĩ, thằng cu, trần truồng bụng ỏng đít meo, bò nheo bò nhóc

Áo ôm khổ rách, kẻ nghèo nản cực khổ điều linh

Chín đụn mười trâu, người giàu có căn cơ ngu ngốc

Nằm trên đống củi, bo bo chẳng biết lối tiêu sài
 Chôn chặt công tiền, thấp thỏm chỉ lo quân cướp bóc
 Duy chỉ biết giỗ lớn ma to, để trang trải nợ mồm quanh xóm mạc, nhắm no
 uổng say
 Hoặc chỉ lo ngôi cao bậc cả, để vĩnh vang bộ mặt chốn đình trung, ăn trên
 ngồi trốc
 Miếng giữa làng bằng sàng sớ bếp, ghen hơi tức khí, chỉ vì phần đĩa thịt nắm
 xôi
 Tiên vào quan như than vào lò, bại sản khuynh gia, thường bởi miếng phao
 câu bù dục
 Cải lương hương tục, tưởng chừng to tát như trời
 Cách thức thi hành, rút cục chẳng ra cái cóc!
 Bọn hương chức học hành dốt nát, tài cán cóc khô
 Lũ kỳ hào lý sự ngang phè, khôn ngoan rùa mọt
 Động hội họp là ngả mâm đánh chén, dĩ thực vi tiên!
 Hơi chi tiêu là nhờ gió bẻ măng, lợi mình làm gốc!
 Học hành, công nghệ, việc ích chung ai là kẻ lo toan?
 Đình đám, hội hè, sự tai hại sao lắm người lẩn lóc!
 Ngán vậy thay!
 Vì dân uơu hèn?
 Chẳng qua kém học!
 Báo chẳng buồn xem
 Sách không chịu đọc
 Điều văn minh gác bỏ ngoài tai
 Thói hư hại ăn sâu trong óc
 Chốn bùn lầy nước đọng, làm cho dân mở trí tình khôn
 Người bổng hậu quyền cao, nào ai kẻ cầm cương giáo dục

Đóng thuế thân

Biết cơ đâu thág tiên chưa cạn
 Toà thuế Hà Thành rất mẫn cán
 Giục giã các thầy đóng thuế thân
 Khiến mình trong dạ dâm ngao ngán!
 Ôn nhờ cái miệng mấy “ông dân”
 Sưu tở năm nay gấp bộn phần:
 Hai chục bảy đồng, đau quá hoạn!
 Cấn rặng nộp vậy, dám lãn khân
 Lấy bát họ con vừa giốc ống
 Gạt thăm giọt lệ đem đi cống...
 Làm tròn bốn phận một thằng dân
 Có những đoàn trùm vô sở vọng
 Ngẫm nghĩ, song le cũng tự hào
 Dân mình há chịu kém ai sao!
 Tự do bình đẳng tuy thua thiệt
 Nhưng đã bằng người cái... thuế cao!

Mừng ông Hàn La và ông Cửu Bổng

Xin mừng ông Bổng với ông La
 Làm vẻ vang làng báo nát ta!
 Tuy chẳng phõn phè no lộc nước
 Cũng là thắm thía chút ơn vua
 Hàn La giải chiếu thành La bổng
 Cửu Bổng từng văn hoá Bổng la!
 Ăn cánh cân đai cùng bổ tử
 Đủ vây giấy sắc lại bài ngà
 Công lệnh chắc hẳn to, to lắm
 Danh giá thơm lừng khắp, khắp xa!

Chú nó tay trong luồn lọt khá
Anh mày mặt rạng nở hân ra
Đi đâu cũng thấy người ta nói:
Một kẻ làm quan, cả họ nhờ!

Ông Táo xin miễn châu

Tiểu chức Táo Công
Kính trình Thượng Đế
Năm nay dương thế
Lâm nạn đao binh
Khói lửa chiến tranh
Bùng lan Âu Á
Cõi trần loạn sạ
Trên đất ngoài khơi
Đáy bể lưng trời
Ầm mù sát khí
Khiến thần lo nghĩ
Đến việc hành trình
Lên được Thiên đình
Năm nay thực khó
Sợ nạn tàu bay
Phòng thủ đêm ngày
Thần công cao sạ
Thấy chi là lạ
Lơ lửng trên không
Thời súng đùng đùng
Chĩa lên tua tủa
Hạ thần lo sợ
Cưỡi cá lên mây

Chúng ngô tàu bay
Bắn lên loạn sạ
Nếu thần bị nã
Nguy thậm chí nguy
Tính mệnh còn gì!
Thân già bao quản
Nhưng còn công cán
Sứ mệnh trời trao
Thần mệnh hệ nào
Lấy ai đảm nhận?
Vậy xin cẩn thận
Thảo sớ dâng lên
Xin với Hoàng Thiên
Trong thời tranh biến
Cho thần được miễn
Khỏi phải lên châu
Công việc hoàn cầu
Điều lành điều ác
Hăm ba tháng chạp
Thần sẽ chép biên
Làm sớ gửi lên
Bằng... vô tuyến điện
Thật là rất tiện
Thiên địa giao thông
Cúi lạy Cửu Trùng
Chiếu tình châm chước
Miễn sao cho được
Vạn sự an toàn
Kính chúc Thiên Hoàng
Thiên thiên vạn tuê!

(Hạ giới ngày 23 tháng chạp năm Kỷ Mão 1940)

Phu kéo xe

Xưa nay các học trò lười
Mẹ cha mắng mỏ, nặng lời mĩa mai
Rằng: “Mày lêu lổng. rông rài
Nhón lên thôi đến suốt đời kéo xe!”
Bây giờ thời buổi khát khe
Kéo xe cũng hoá ra nghề khó khăn!
Cu ly cũng phải lấy... bằng
Của toà đốc lý chứng rằng... chính tông
Là người da sắt, xương đồng
Khoẻ chân, cứng gôi, vốn giòng kiện nhi
Danh trong, giá sạch như li
Chẳng khi can án, chưa khi ngồi tù
Bao lần giấy, bấy lần... xu
Mới làm nên chức đại “phu xe hàng”
Phải đâu là việc dễ dàng!

Tàu Bay Bảo Hộ

Tàu bay bảo hộ rất oai hùng
Phành phạch vang trời máy nổ bung!
Báo động khôn hồn chuồn mất tích
Coi yên làm phách lượn bay tung
Nạt dân hống hách quen tàn sát

Nghênh địch lơ mơ biếng vầy vùng
Nghệ Tĩnh, Cổ Am còn vết đó...
Đông Dương nuôi hại đội phòng... không

Tượng Lo

A di đà Phật!
Bụt trên toà ngời ngất bệ sen
Tưởng rằng nhà Bụt chí hiền
Từ bi từ tại, ai phiền nhiều chi!
Nào nhờ gặp thời kỳ tranh chiến
Cõi phàm trần tai biến lung tung
Loạn đảng Tây, loạn đảng Đông
Cảnh từ bi cũng hãi hùng, tượng lo...
Cũng là bởi duyên do vạ vệt
Tự anh chàng họ Hít tên Le
Dùng dấu hiệu thực éo le
Trăm nghìn vạn dấu, thiếu gì dấu hay
Mà lại chọn nhầm ngay chữ thập
Dấu hiệu riêng nhà Phật từ bi
Để sinh ra chuyện hồ nghi
Giận cá chém thớt, biết thì tại sao?
Chữ thập ngoặc ghép vào quốc cấm
Phước, cớ còn giấu dấm được chăng
Khắc vào tượng gỗ, mần răng?
Có khi bị đẽo, nên rằng... tượng lo

Năm 1939, nước Pháp hục hặc với nước Đức của Hitler, chính phủ cấm dùng dấu hiệu chữ thập ngoặc giống dấu hiệu của Đảng quốc xã Đức. Có lẽ lo rằng ta sẽ... thân Đức.